

Valg af høstmetode har betydning
både teknisk, økonomisk og i
relation til lagring

Høstmetoder

- Direkte flisning
- Høstskudshøst

- Teknik
- Fordele/ulemper
- Økonomi

Direkte flisning

- Udføres med selvkørende finsnitter eller bugseret redskab på traktor
- Rationel arbejdsoperation (afskærer og fliser)
- Udnyttelse af maskinkapacitet i vintersæson
- Flisen er ligger klar til anvendelse

- Højt vandindhold i flisen (50-55%)
  - Risiko for vækst af skimmelsvampe i stak
  - Tørstoftab i stak

Helskudshøstning

- Udføres med selvkørende maskine eller med bugseret maskine med traktor
  - Helskud i løs beskaffenhed
  - Helskud i bioballer
- Håndtering af løse helskud er arbejdskrævende (flere arbejdsgange)
- Løsliggende pileskud fylder mere end flis
- For ordentlig tørring af bundlag bør skuddene placeres på bukke eller stativ
- Der kan laves tør flis (< 30% vand)
  - Flishugning i sensommer
- Relativt lavt tørstoftab (ingen varmeudvikling i stak med helskud, antagelig heller ikke i bio-ballerne)

Høstmaskiner

- Selvkørende finsnitter
- Bugseret finsnitter
- Helskudshøster
  - Flishugning af helskud
- Rundballepresser
- Andre
  - Billets
  - Ombygget flishugger

Høsttidspunkt på året

- Når skuddene er 2-4 år
- Typisk i vinterhalvåret fra midt november til slut marts
- Jorden ofte vandmættet og færdsel vanskelig
- Fordel med høstmaskine med lavt marktryk
- Bælter frem for hjul på høstmaskine:
  - Giver (langt) flere høsttimer
  - Giver færre strukturskader på jorden
- Gerne på frossen jord – af hensyn til farbarhed på marken
- Udnyttelse af maskineri og mandskab!

Finsnitter på bælder

Finsnitter på hjul

Af- og omlæsning af flis

Høst over i frakørselsvogn

Af- og omlæsning af flis

Skærebord og klinger

Skærebord og klinger

Skærebord til selvkørende finsnitter

- Der findes adskillelige fabrikater
- Fortsat behov for udvikling
- Tendens til at de bliver kraftigere
- Og universelle (passer til flere fabrikater (adapter))
- Koster 700.000-900.000 kr.

Priser på høst med finsnittere

1.

- Høstmaskine på hjul
- 3400 kr./time inkl. et frakørselskøretøj
- Intet startgebyr
- 1-1,2 ha/time
- Op til 16 cm skud
- Benytter savklinger
- Kører i hele DK

2.

- Høstmaskine på hjul
- 2100 kr./time
- 1900 kr. i opstart
- 700 kr./time for frakørselskøretøj
- 0,5-1,5 ha/time
- 80-130 rm/time
- Benytter kraftige tandklinger
- Kører fortrinsvis i Jylland syd

3.

- Hjul eller bælder
- 2150 kr./time (hjul)
- 2650 kr./time (bælder)
- 1500 kr. i opstart
- 700 kr./time for frakørselskøretøj
- $\frac{3}{4}$ -1,2 ha/time
- Op til 180 rm/time
- Benytter savklinger
- Kører fortrinsvis Jylland og Fyn

Beregningseksempel - finsnitter

- Areal på 10 ha (netto)
- 2-årig skud
- Anden høst rotation
- Udbytte: 20 tons tørstof pr. ha
- 55% vand i flis
- Flispris på værk 44 kr./GJ
- 682,78 kr./ton tørstof (Ifølge Dansk Fjernvarmes Projektselskab))
- Kapacitet uden frakørsel: 0,6 ha/time (alm. høstforhold)
- Kapacitet med frakørsel: 1,2 ha/time (gode høstforhold)
- Opstartsgebyr: 1700 kr.
- Timepris på snitter: 2100 kr./time
- 2 x frakørselskøretøjer: 1400 kr./time

Høstomkostninger med finsnittere

Uden frakørsel

- Timeforbrug: 16,7 timer
- Høstomkostninger: 36.700 kr.
  - 3670 kr./ha
- Tørstof i alt: 200 ton
  - 12 ton ts pr. time
- Betaling fra værk: 136.556 kr.
  - 13.656 kr./ha
- **Netto pr. ha pr. år: 4993 kr.**
- Høstomkostninger udgør 27% af betaling fra værk.

Med frakørsel

- Timeforbrug: 8,3 timer
- Høstomkostninger: 30.867 kr.
  - 3087 kr./ha
- Tørstof i alt: 200 ton
  - 24 ton ts pr. time
- Betaling fra værk: 136.556 kr.
  - 13.656 kr./ha
- **Netto pr. ha pr. år: 5285 kr.**
- Høstomkostninger udgør 23% af betaling fra værk.

Høstomkostninger finsnitter med hjul eller bæltter – med frakørsel

Med hjul

- Timeforbrug: 8,3 timer
- Høstomkostninger: 30.867 kr.
  - 3087 kr./ha
- Tørstof i alt: 200 ton
  - 24 tons ts pr. time
- Betaling fra værk: 136.556 kr.
  - 13.656 kr./ha
- **Netto pr. ha pr. år: 5285 kr.**
- Høstomkostninger udgør 23% af betaling fra værk.

Med bæltter

- Timeforbrug: 10 timer
- Høstomkostninger: 42.200 kr.
  - 4220 kr./ha
- Tørstof i alt: 200 ton
  - 20 ton ts pr. time
- Betaling fra værk: 136.556 kr.
  - 13.656 kr./ha
- **Netto pr. ha pr. år: 4718 kr.**
- Høstomkostninger udgør 31% af betaling fra værk.
- Ekstra omkostning: 1133 kr./ha

Traktormonteret snitter

- Udnytter ledig traktorkapacitet
- Lavere kapacitet end selvkørende finsnitter
- Sidemonteret eller monteret bagpå eller foran

- Flis blæses i efterspændt vogn eller følgevogn

Bugseret pilehøster fra Jenz – GMHT 140

- Høster to rækker ad gangen
- Max. 14 cm tykke skud
- 500 mm tromlesnitter med 28 knive
- Flisstørrelse 20-70 mm
- Trepunktsophængt med bærehjul
- Vægt på 3-3,5 tons
- Effektbehov på 340 hk
- Pris er 750.000 kr.
- Dansk forhandler: ReTec Miljø ApS

Bugseret pilehøster fra Ny Vraa Bioenergy

JF Energy Harvester

- * To savklinger og to skivehuggere
- * Effektbehov: 170-250 hk
- * Arbejdshastighed: Op til 5 km/t
- * Skudtykkelse: Op til 5-6 cm
- * Vægt: 2300 kg
- * Bag- eller frontmonteret
- * Vejl. Pris: 411.750 kr.

Høst med JF Energy Harvester - beregningseksempel

1-årig høstrotation

- 8 ton ts pr. ha
- Timepris: 1250 kr./time
- Kapacitet: 1 ha pr. time
- Opstartsgebyr: 900 kr.
- Frakørsel: 700 kr./time
- 55% vandindhold
- Flispris på værk 44 kr./GJ
- 682,78 kr./ton tørstof

2-årig høstrotation

- 20 ton ts pr. ha
- Timepris: 1300 kr./time
- Kapacitet: 0,5 ha pr. time
- Opstartsgebyr: 900 kr.
- Frakørsel: 700 kr./time
- 55% vandindhold
- Flispris på værk 44 kr./GJ
- 682,78 kr./ton tørstof

Timepriser og kapacitet oplyst af Ny
Vraa Bioenergy

Høstomkostninger med JF Energy Harvester

Med frakørsel

1-årig høstrotation

- Timeforbrug: 10 timer
- Høstomkostninger: 13.400 kr.
- Tørstof i alt: 80 ton
- Frakørsel: 7.000 kr.
- Sml. høstomk.: 20.400 kr.
- Betaling fra værk: 54.622 kr.
- **Netto pr. ha pr. år: 3422 kr.**
- Høstomkostninger udgør 37% af betaling fra værk.

2-årig høstrotation

- Timeforbrug: 20 timer
- Høstomkostninger: 26.900 kr.
- Tørstof i alt: 200 ton
- Frakørsel: 14.000 kr.
- Sml. høstomk.: 40.900 kr.
- Betaling fra værk: 136.556 kr.
- **Netto pr. ha pr. år: 4783 kr.**
- Høstomkostninger udgør 30% af betaling fra værk.

Helskudshøster

- Høster hele skuddet
- Skud læsses over på transportvogn
- Skud lægges på jorden eller bukke
- Giver god tørring af flisskuddene
- Hugges til flis sensommer

Helskudshøster fra Danling

Helskudshøster fra Danling

Helskudshøster fra Nordic Biomass

Helskudshøst – Nordic Biomass

Priser på høst med helskudshøster

Selvkørende maskine på bælder

- 1800 kr./time
- 2-3 timer/ha
- Udkørsel af helskud: 700 kr./time $\approx$ 10 kr./rm
- Efterfølgende flishugning til 20-30 kr./rm
- Flishugning i sensommer
- 20-25 % vand i flisen
- Tør flis giver god pris

Bugseret maskine på bælder

- *Høst: 20-25 kr./rm (ved gode høstforhold og potentielt 50-60 rm pr. ha pr. år)*
- *Udkørsel af helskud: 10 kr./rm*
- *Flishugning: 25 kr./rm*

Beregningseksempel - helskudshøster

- Areal på 10 ha
- 3-årig skud
- Anden høst rotation
- Udbytte: 30 tons tørstof pr. ha
- 23% vand i sensommerhugget flis
- Flispris på værk 46 kr./GJ
- 817,47 kr./ton tørstof (Ifølge Dansk Fjernvarmes Projektselskab))
- Kapacitet: 0,4 ha/time

Høstomkostninger mv. med helskudshøster

- Timeforbrug: 25 time
- Høstomkostninger: 45.000 kr.
  - 4500 kr./ha
- Tørstof: 300 ton
  - 2070 rm (som flis)
- Udkørsel: 20.700 kr.
- Flishugning: 51.750 kr.
- Omkostninger i alt: 117.450 kr.
- Betaling fra værk: 245.241 kr.
- Netto pr. ha pr. år: 4260 kr.
- Høstomkostninger mv. udgør 48% af betaling fra værk.

Biobaler - pil i rundballer

Billeder fra
www.buchtrup-agro.dk

Billets

- Pil høstet i stykker á 10 - 20 cm
- Høstes med ombygget sukkerrørshøster (pt. ingen i DK)
- Lægges i "miler" – dvs. aflange bunker
- Tørrer uden at "brænde sammen"
- Vandindhold ca. 30% efter lagring i mark
- Læsses og håndteres som "løs vare"
- Flisning

Billets

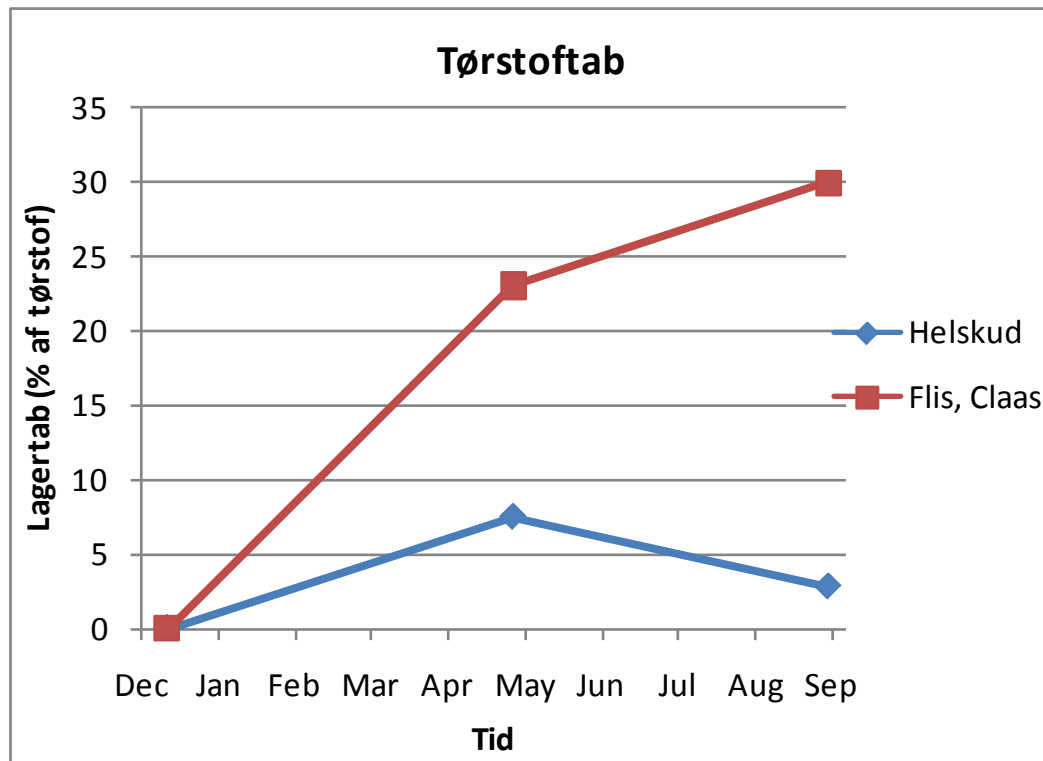

Høst af billets med sukkerrørshøster

Billeder fra
www.sugarcaneharvesters.com
og www.wold-engineering.co.uk

Lagringsforsøg, pil – uoverdækket stak

Hvad betyder lagertab for afregning?

	Selvkørende finsnitter	Bugseret finsnitter		Helskudshøster
Høstrotation	2-årig	1-årig	2-årig	3-årig
Netto , kr. pr. ha pr. år ved omg. levering til værk	5000	3422	4783	4260
Lagertab i % ts efter ½ års lagring	25	30	25	5
Vandindhold i flis	45	45	45	23
Pris kr./GJ	42	42	42	46
Kr./ton ts	693,15	693,15	693,15	817,47
Netto, kr. pr. ha pr. år efter ½ års lagring	3369	1842	3154	3851
Nettotab ved lagring, kr. pr. ha pr. år	1631	1580	1629	409

Tak for opmærksomheden

Forretningsudvikling gennem viden og innovation

Læs mere på agrotech.dk eller kontakt:

Jørgen Pedersen
Innovationskonsulent

Mobil 3091 2673
Email jrp@agrotech.dk

AgroTech A/S
Institut for Jordbrugs- og FødevarerInnovation
Institute for Agri Technology and Food Innovation

Agro Food Park 15 . DK-8200 Aarhus N
Tel. +45 8743 8400 . Fax +45 8743 8410
www.agrotech.dk . info@agrotech.dk